

Veldspaten

f. tektosilicaten (M 1600-serie)

De buitenste aardkorst bestaat voor 60% uit veldspaten.

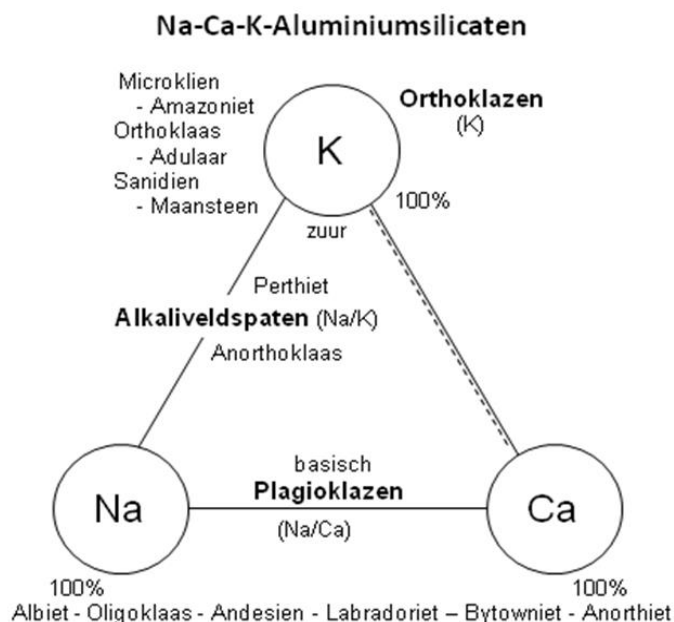
- De naam veldspaat is afkomstig van het Duitse woord "Feld (= veld) (omdat veldspaat op elk veld is te vinden?) of "Fels" (= rots). Fels en Spath betekende:
"Een steen welke geen erts bevat".

Indeling veldspaten:

- **Orthoklazen** 1620
(K-aluminiumsilicaten)
- **Alkaliveldspaten** 1610
(Na/K-aluminiumsilicaten)
- **Plagioklazen** 1600
(Na/Ca-aluminiumsilicaten)

Bij verwerking:

- Orthoklazen verwerken tot mica's
- Plagioklazen verwerken tot kleimineralen

- ♦ **Plagioklaas-groep** (Na/Ca)
Natriumkalkveldspaat $\text{NaAlSi}_3\text{O}_8$ tot $\text{CaAl}_2\text{Si}_2\text{O}_8$

Plagioklaas komt van de Griekse woorden plagios (schuin) en klao (breken, stukslaan).

		<u>Mineraal-</u> <u>nummer</u> ¹⁾	<u>Collectienummer</u> (M 1600 - M 1609)	<u>Bijzonderheden</u>
- Albiet	Na (Na-veldspaat)	493	M 1601	NaAlSi ₃ O ₈
variëteit: - Periklien		(-)	M 1601a	
- Oligoklaas	80%Na 20%Ca	494	M 1602	
variëteit: - Zonnesteen (met hematiet)	(-)		M 1602a	
- Peristoriet (met kleurenspeel)	(-)		M 1602b	
- Andesien	60%Na 40%Ca	495	M 1603	
- Labradoriet	40%Na 60%Ca	496	M 1604	
variëteit: - Spectroliet	(-)		M 1604a	
- Bytowniet	20%Na 80%Ca	497	M 1605	
- Anorthiet	Ca (kalkveldspaat)	498	M 1606	CaAl ₂ Si ₂ O ₈

¹⁾ Betreft nummer in de Grote Mineralen Encyclopedie

♦ **Alkaliveldspaten** (Na/K)Natriumkaliumveldspaat $\text{NaAlSi}_3\text{O}_8$ tot $\text{KAl}_2\text{Si}_2\text{O}_8$

Na en K zijn alkalimetalen

	<u>Minaraal-</u> <u>nummer</u>	<u>Collectienummer</u> (M 1610 - M 1619)	<u>Bijzonderheden</u>
- Anorthoklaas	(-)	M 1610	$(\text{Na,K})\text{Al}(\text{Si}_3\text{O}_8)$
- Perthiet	(-)	M 1611	$(\text{Na,K})\text{Al}(\text{Si}_3\text{O}_8)$

Perthiet is orthoklaas met snoertjes van albiet.

♦ **Orthoklaas-groep** (K)Kaliveldspaat (KAlSi_3O_8)

Orthoklaas komt van de Griekse woorden orthos (loodrecht) en klao (breken, stuk slaan).

	<u>Minaraal-</u> <u>nummer</u>	<u>Collectienummer</u> (M 1620 - M 1629)	<u>Bijzonderheden</u>
- Orthoklaas	486	M 1620	KAlSi_3O_8
variëteit: - Adulaar	487	M 1620a	zuivere kristallen
- Microklien	490	M 1621	KAlSi_3O_8
variëteit: - Amazoniet	491	M 1621a	blauwgroen
- Sanidien	488	M 1622	KAlSi_3O_8
variëteit: - Maansteen	(-)	M 1622a	blauw/witte schittering

*Toelichting***Base** of loog (alkali) = Een oplossing met een pH-waarde hoger dan 7 en kleurt lakmoespapier blauw.**Zuur** = Een waterige oplossing met een pH-waarde lager dan 7 en kleurt lakmoespapier rood.**Zuren en basen** reageren met elkaar in een proces (neutralisatie) dat een zout oplevert.

De **pH** is een maat voor de **zuurgraad** van een waterige oplossing. De pH van een neutrale waterige oplossing ligt bij kamertemperatuur rond de 7. Een zuur heeft een hoge zuurgraad (een lage pH-waarde), een base een lage zuurgraad (een hoge pH-waarde). De pH-waarde is namelijk een zogenaamde negatieve logaritmische waarde. Dat wil zeggen, als de zuurgraad 10 keer zo hoog is, daalt de pH-waarde met 1. De schaal loopt van 1 t/m 14.